

Zatrudnienie studenta w wakacje. Kiedy trzeba za niego opłacać składki?

Podczas wakacji wielu studentów decyduje się podjąć pracę. Warto wiedzieć w jakich przypadkach odprowadzane są za nich składki i z jakich świadczeń mogą korzystać.

Studenci najczęściej pracują na umowę zlecenia i o dzieło. Zatrudniani są również na umowę o pracę. Gdy z umowy są za nich odprowadzane składki na ubezpieczenia społeczne mogą liczyć na szereg świadczeń z ZUS-u np. w razie choroby, macierzyństwa, konieczności opieki nad chorym członkiem rodziny czy długotrwałej niezdolności do pracy. Składki powiększają również zgromadzone na koncie emerytalne środki – informuje Krystyna Michalek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Umowa zlecenia bez składek

Student do ukończenia 26 roku życia nie jest obejmowany ubezpieczeniami z tytułu umowy zlecenia ani obowiązkowo, ani dobrowolnie, o ile nie wykonuje umowy zlecenia z własnym pracodawcą albo na jego rzecz. By tak się stało zleceniobiorca musi posiadać status studenta przez cały czas trwania umowy zlecenia. Wówczas zleceniodawca nie opłaca za niego żadnych składek. Student co prawda ma większe wynagrodzenie, ale nie ma ubezpieczenia i gdy przydarzy się mu wypadek, czy choroba nie będzie mógł korzystać ze świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego, czy chorobowego.

Co ważne osoba, która uczy się na studiach doktoranckich lub podyplomowych nie jest studentem według przepisów ubezpieczeniowych, nawet jeśli ma mniej niż 26 lat.

Umowa zlecenia ze składkami

Jeśli student podpisze umowę zlecenia z własnym pracodawcą, to w takim przypadku ta umowa traktowana jest tak samo jak umowa o pracę w zakresie ubezpieczeń. Ta sama zasada dotyczy sytuacji, gdy student zawrze umowę zlecenia z innym podmiotem niż własny pracodawca, ale wykonuje ją na rzecz swojego pracodawcy. Wówczas pracodawca musi opłacić od umowy zlecenia wszystkie składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne (podstawę oskładkowania stanowi suma wynagrodzenia z tytułu umowy o pracę oraz umowy zlecenia).

Gdy student skończy naukę lub przez jakiś czas nie ma statusu studenta (np. w czerwcu obronił licencjat i od października rozpocznie uzupełniające studia magisterskie), powinien o tym poinformować swojego zleceniodawcę. Zleceniodawca będzie musiał go zgłosić do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. Także po ukończeniu przez studenta 26 lat zleceniodawca ma obowiązek zgłosić go do ubezpieczeń. W takiej sytuacji jeśli student pracuje na umowę zlecenia i jest to jedyny tytuł do ubezpieczeń społecznych, to podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i zdrowotnemu. Ubezpieczenie chorobowe jest dobrowolne, a objęcie nim następuje na wniosek zleceniobiorcy (studenta) zgłoszony do zleceniodawcy.

Umowa o dzieło

Niezależnie czy jest się studentem czy nie, od umowy o dzieło nie płaci się żadnych składek, o ile jest to jedyny tytuł do ubezpieczeń społecznych.

Umowa o pracę

Student zatrudniony na umowę o pracę, nawet jeśli ma mniej niż 26 lat podlega ubezpieczeniom społecznym na takich samych zasadach jak pozostali pracownicy. Pracodawca opłaca więc za niego obowiązkowo wszystkie składki na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe) oraz na ubezpieczenie zdrowotne.

Student, który pracuje na podstawie stosunku pracy zyskuje wiele przywilejów, których nie mają osoby pracujące na umowę zlecenia. Między innymi ma prawo do urlopu czy wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych. Jest też objęty wszystkimi obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi, a w związku z tym korzysta z ochrony, którą te ubezpieczenia gwarantują – ma prawo do świadczeń m.in. w razie choroby czy macierzyństwa.

Student dzięki składkom na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne zyskuje zabezpieczenie teraz i na przyszłość. O tym czy zostaliśmy zgłoszeni do ubezpieczeń społecznych i z jakim dniem nastąpiło to zgłoszenie - zawsze możemy sprawdzić na swoim koncie PUE ZUS. Więcej na stronie www.zus.pl

Praca za granicą

Student, który podczas wakacji wyjeżdża w celach zarobkowych do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej (UE), Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) oraz Szwajcarii podlega co do zasady ubezpieczeniu w państwie, w którym wykonuje tę pracę pod warunkiem, że nie prowadzi w Polsce żadnej aktywności zawodowej. Student, który zamierza wyjechać do pracy sezonowej za granicę może złożyć do ZUS-u wnioski o udzielenie informacji na temat właściwego ustawodawstwa. Na wnioski studentów podejmujących pracę sezonową za granicą ZUS wydaje pisma informujące o zasadach podlegania ubezpieczeniom.

Krystyna Michałek
regionalny rzecznik prasowy ZUS
w województwie kujawsko-pomorskim